

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra statistiky

Bakalářská práce

Analýza vývoje cestovního ruchu po roce 1989

Lukáš Sazima

© 2024 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Lukáš Sazima

Ekonomika a management

Název práce

Analýza vývoje cestovního ruchu po roce 1989

Název anglicky

Analysis of the development of tourism in the Czech Republic after 1989

Cíle práce

Cílem práce je zhodnocení rozvoje cestovního ruchu po roce 1989. Práce se zaměří na charakter tohoto odvětví v kraji, na specifika, souvislosti s ostatními ekonomickými a společenskými aspekty, na vývoj hotelnictví, restaurací, památek a dopravy. Autor zhodnotí vývojové trendy v tomto oboru za poslední léta, provede porovnání situace ve vybraných regionech a na základě statisticky zpracovaných dat vyvodí závěry.

Metodika

Data budou získána z ČSÚ, z vlastního dotazníkového šetření a dalších dostupných zdrojů. Budou zpracována vhodnými statistickými metodami popisné statistiky, časových řad, regrese a korelace.

Doporučený rozsah práce

30-40

Klíčová slova

cestovní ruch, turistika, doprava, ubytování, hotelnictví, lázeňství, památky

Doporučené zdroje informací

ANTOUŠKOVÁ, Michaela; HOMOLKA, Jaroslav. *Cestovní ruch jako faktor rozvoje regionu*. Disertační práce. Praha: 2009.

ARLT, Josef; ARLTOVÁ, Markéta. *Ekonomické časové řady*. Praha: Professional Publishing, 2009. ISBN 978-80-86946-85-6.

FRANCOVÁ, Eva; UNIVERZITA PALACKÉHO. FILOZOFICKÁ FAKULTA. *Cestovní ruch*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2003. ISBN 80-244-0719-1.

HRALA, Václav. *Geografie cestovního ruchu*. Praha: Idea servis, 2001. ISBN 80-85970-36-8.

MOŠNA, František. *Základní statistické metody*. V Praze: Univerzita Karlova v Praze – Pedagogická fakulta, 2017. ISBN 978-80-7290-972-8.

PETŘÍČKOVÁ, Lucie; ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE. PROVOZNĚ EKONOMICKÁ FAKULTA. *Analýza statistiky cestovního ruchu : možnosti regionalizace Satelitního účtu cestovního ruchu*. Disertační práce. Praha: 2008.

PRÁŠILOVÁ, Marie; SVATOŠOVÁ, Libuše; ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE. PROVOZNĚ EKONOMICKÁ FAKULTA. *Cvičení ze statistiky*. Praha: Credit, 1996. ISBN 80-213-0269-0.

ŘEZANKOVÁ, Hana. *Analýza dat z dotazníkových šetření*. Praha: Professional Publishing, 2007. ISBN 978-80-7431-019-5.

Předběžný termín obhajoby

2023/24 LS – PEF

Vedoucí práce

RNDr. František Mošna, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra statistiky

Elektronicky schváleno dne 27. 6. 2023

Ing. Tomáš Hlavsa, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 3. 11. 2023

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 15. 03. 2024

které

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci " Analýza vývoje cestovního ruchu po roce 1989" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15.3.2024

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval RNDr. Františkovi Mošnovi, Ph.D. za vedení mé bakalářské práce a za rady, které mi předal.

Analýza vývoje cestovního ruchu po roce 1989

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá vývojem cestovního ruchu po roce 1989 v ČR. Hlavním cílem práce je vyčlenit cestovní ruch do určitých kategorií a přiblížit jeho dopad na společnost. Teoretická část se věnuje charakteristice pojmů, které jsou spjaty s cestovním ruchem. Jsou zde popsány určité definice, druhy, formy, pojmy, které jsou pro ČR specifické. Dále je v teoretické části zahrnutý vývoj a dopad Covidu 19 na Českou republiku. Další část se zabývá o MMS a jeho pravomocích. Součástí teoretické části je popsání určitého regionu na západě Čech. Praktická část pojednává o dotazníkovém šetření a dalších metod popisné statistiky. Na závěr je sledováno sezonní kolísání od roku 1989 do 2022.

Klíčová slova: cestovní ruch, turistika, doprava, ubytování, hotelnictví, lázeňství, památky

Analysis of the development of tourism in the Czech Republic after 1989

Abstract

The bachelor thesis deals with the development of tourism after 1989 in the Czech Republic. The main aim of the thesis is to separate tourism into certain categories and to present its impact on society. The theoretical part is devoted to the characteristics of concepts that are associated with tourism. It describes certain definitions, types, forms, concepts that are specific to cr. Furthermore, the theoretical part includes the development and impact of Covid 19 on the Czech Republic. The next part deals with the MMS and its competences. The theoretical part includes a description of a specific region in the west of the CR. The practical part deals with questionnaire surveys and other methods of descriptive statistics. Finally, seasonal variation from 1989 to 2022 is examined.

Translated with DeepL.com (free version)

Keywords: tourism, tourism, transport, accommodation, hotels, spas, monuments

Obsah

Obsah

2	Úvod	11
3	Cíl práce a metodika	12
3.1	<i>Cíl práce</i>	12
3.2	<i>Metodika</i>	12
4	Teoretická východiska	13
4.1	<i>Charakteristika cestovního ruchu</i>	13
4.1.1	Trendy cestovního ruchu	13
4.1.2	Základní pojmy cestovního ruchu	14
4.2	<i>Systém cestovního ruchu</i>	16
4.2.1	Subjekt cestovního ruchu.....	16
4.2.2	Objekt cestovního ruchu.....	16
4.2.3	Předmět cestovního ruchu.....	17
4.3	<i>Faktory ovlivňující cestovní ruch</i>	17
4.4	<i>Druhy cestovního ruchu</i>	18
4.5	<i>Formy cestovního ruchu</i>	20
5	Cestovní ruch v České republice	23
5.1	<i>Vývoj cestovního ruchu v ČR po roce 1989</i>	24
5.2	<i>Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR)</i>	24
5.3	<i>Cestovní ruch v ČR v období Covid 19</i>	25
5.4	26
6	Praktická část	27
6.1	<i>Výsledky dotazníkové šetření</i>	27
6.2	<i>Data z ČSÚ</i>	37
	37

.....	38
7 Závěr.....	41
8 Seznam použitých zdrojů	42
9 Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratek.....	44
9.1 Seznam obrázků	44
9.2 Seznam tabulek.....	44
9.3 Seznam grafů	44
9.4 Seznam použitých zkratek.....	45
Přílohy.....	46

Úvod

Cestovní ruch představuje významný fenomén současného světa, a to jak z hlediska ekonomického, tak i sociokulturního. V České republice hraje cestovní ruch důležitou roli v národním hospodářství a přispívá k tvorbě HDP, zaměstnanosti a regionálnímu rozvoji. Tato bakalářská práce se zaměřuje na analýzu cestovního ruchu v ČR. Práce si klade za cíl komplexně zhodnotit aktuální stav a trendy v tomto odvětví a identifikovat klíčové faktory ovlivňující jeho další rozvoj. Práce bude vycházet z analýzy dostupných sekundárních dat, tj. statistických údajů, odborných publikací a internetových zdrojů. Pro hlubší pochopení problematiky budou provedeny rozhovory s experty v oblasti cestovního ruchu. Výsledky práce by měly přinést komplexní a ucelený pohled na cestovní ruch v ČR a sloužit jako podklad pro další výzkum i pro praktické aktivity v tomto odvětví

Cíl práce a metodika

1.1 Cíl práce

Cílem práce je zhodnocení rozvoje cestovního ruchu po roce 1989. Práce se zaměří na charakter tohoto odvětví v kraji, na specifika, souvislosti s ostatními ekonomickými a společenskými aspekty, na vývoj hotelnictví, restaurací, památek a dopravy. Autor zhodnotí vývojové trendy v tomto oboru za poslední léta, provede porovnání situace ve vybraných regionech a na základě statisticky zpracovaných dat vyvodí závěry....

1.2 Metodika

Data budou získána z ČSÚ, z vlastního dotazníkového šetření a dalších dostupných zdrojů. Budou zpracována vhodnými statistickými metodami popisné statistiky, časových řad, regrese a korelace....

Teoretická východiska

1.3 Charakteristika cestovního ruchu

Cestovní ruch představuje v dnešní soudobé společnosti jeden z nejvýznamnějších socioekonomických jevů. Jedná se o oblast spotřeby, která splňuje a uspokojuje širokou škálu lidských potřeb, ať už se jedná o potřebu kulturního obohacení, budování mezilidských vztahů či odpočinku. Současně lze cestovní ruch chápat jako nedílnou součást národního hospodářství, která se skládá z komplexní sítě podnikatelských aktivit zajišťujících nezbytnou infrastrukturu a služby pro turisty. Patří mezi ně aktivity jako jsou například stravování, ubytování, doprava, cestovní kanceláře a průvodcovské služby. **1**

Světová organizace cestovního ruchu (UNWTO) definuje cestovní ruch jako aktivitu osob, které cestují do destinací mimo své obvyklé prostředí a pobývají v nich po dobu kratší než jeden rok, a to buď za účelem rekreace, poznání, nebo služebních cest. Základní role cestovního ruchu pramení z fundamentálních lidských potřeb, mezi něž patří i potřeba seberealizace, kterou ve své pyramidě lidských potřeb popsal Abraham Maslow. **1**

Správně rozvíjený cestovní ruch přináší významné ekonomické benefity pro danou zemi, ať už se jedná o přímý podíl na tvorbě HDP, stimulaci tvorby pracovních míst, zvyšování příjmů domácností, podporu rozvoje infrastruktury, či diverzifikaci ekonomiky. Je však nutné zdůraznit, že tyto benefity nemusejí být rovnoměrně rozloženy a je nezbytné zohlednit i potenciální negativní dopady, jako je například nárůst cen nemovitostí v turistických oblastech. **2**

1.3.1 Trendy cestovního ruchu

Trendy v cestovním ruchu se vzájemně propojují a zesilují. Například rostoucí zájem o udržitelnost se spojuje s poptávkou po autentických zážitcích a lokálních produktech. Neustále se na trhu objevují i novinky, jako jsou různé druhy specifické turistiky (gastronomický cestovní ruch, agroturistika, dobrovolná turistika, služby atd.). Ne všechny trendy v oblasti cestovního ruchu se ovšem stanou trvalou součástí trhu. Cestovní ruch je dynamické odvětví, které se neustále vyvíjí. Důraz na kvalitu, inovativní přístup, včasnou

adaptaci na vývojové trendy a zodpovědný rozvoj z ohledem na principy udržitelnosti je klíčový pro udržení konkurenceschopnosti a dosažení dlouhodobého úspěchu.

1.3.2 Základní pojmy cestovního ruchu

Pojmy v definici cestovního ruchu slouží k rozdělení účastníků na domácí a mezinárodní úrovni, které dělíme na:

Stálý obyvatel (rezident):

- Mezinárodní cestovní ruch – jedná se o osobu, která v dané zemi pobývá nejméně jeden rok před příjezdem do jiné země, a to na dobu kratší než jeden rok.
- Domácí cestovní ruch – tato kategorie zahrnuje osobu, která na daném místě žije nejméně šest měsíců před příjezdem do jiného místa v rámci shodné země, a to na dobu kratší než 6 měsíců

Návštěvník (nerezident)

- Mezinárodní cestovní ruch – nerezidentem je osoba, která cestuje do země, kde nemá trvalý pobyt, a to na dobu maximálně jeden rok za účelem výdělečné činnosti.
- Domácí cestovní ruch – do této kategorie spadá osoba s trvalým pobytem v dané zemi, která cestuje do jiného místa s běžným životním prostředím v rámci stejné země, a to na dobu kratší než 6 měsíců z jiného než výdělečného důvodu.

Turista

- Mezinárodní cestovní ruch – turistou se rozumí osoba, která cestuje ze země svého bydliště do jiné, kde stráví minimálně jednu noc, ale nepřekročí dobu jednoho roku. Hlavním účelem cesty není vykonávání výdělečné činnosti.
- Domácí cestovní ruch – zahrnuje osobu, která cestuje z místa svého trvalého pobytu na místo jiné, než je jeho běžné životní prostředí, a to na dobu minimálně jednoho přenocování a za jiným účelem, než je výdělečná činnost.

Další rozdělení turistů:

- Turista na dovolené – osoba, která setrvává na místě déle než konkrétní počet dnů či nocí.

- Krátkodobě pobývající turista – doba cestování nepřekračuje určitý počet dnů, ale zároveň musí trvat déle než 24 hodin s jedním přenocováním.

Výletník

- Mezinárodní cestovní ruch – jedná se o osobu cestující do jiné země, než v které má trvalé bydliště a běžné životní prostředí, a to na dobu kratší než 24 hodin a bez přenocování. Hlavním účelem cesty není výdělečná činnost.
- Domácí cestovní ruch – do této kategorie spadá osoba s trvalým pobytem v dané zemi, která cestuje do jiného místa s běžným životním prostředím v rámci stejné země, a to na dobu kratší než 24 hodin bez přenocování, a to z jiného než výdělečného důvodu.

1.4 Systém cestovního ruchu

Analýza cestovního ruchu z perspektivy systému odhaluje jako složení ze tří klíčových a vzájemně propojených subsystémů – subjektu, objektu a předmětu. Tyto komponenty představují základní pilíře, na nichž stojí fungování a rozvoj turismu v jeho komplexní podobě.

Vztah mezi těmito třemi subsystémy je klíčový pro jejich vzájemné fungování. Harmonická interakce a vzájemná závislost těchto subsystémů tvoří nezbytný základ pro udržitelný a prosperující rozvoj turismu v jakémkoliv regionu. **6**

1.4.1 Subjekt cestovního ruchu

Analýza cestovního ruchu z perspektivy systému odhaluje jako složení ze tří klíčových a vzájemně propojených subsystémů - subjektu, objektu a předmětu. Tyto komponenty představují základní pilíře, na nichž stojí fungování a rozvoj turismu v jeho komplexní podobě.

1.4.2 Objekt cestovního ruchu

Představuje destinaci nebo cílové místo cestovního ruchu. Skládá se z institucí a podniků cestovního ruchu a dále se rozlišuje na primární a sekundární nabídku:

- Primární nabídka – tvoří ji atraktivita destinace, ať už se jedná o historické, kulturní, přírodní, gastronomické či jiná lákadla, která motivují turisty k návštěvě.
- Sekundární nabídka – zahrnuje infrastrukturu, která umožňuje fungování cestovního ruchu v dané destinaci. Patří sem ubytování, stravování, doprava, informační služby, zábava a další doplňkové služby.

Obě nabídky jsou úzce spjaty. Sekundární nabídka je závislá na nabídce primární. Kvalitní primární nabídka je důležitá pro atraktivitu destinace, zatímco sekundární nabídka umožňuje turistům příjemný a bezproblémový pobyt. **5**

1.4.3 Předmět cestovního ruchu

Zahrnuje vztah mezi subjektem a objektem, tedy samotný proces cestování a poznávání. Tvoří ho aktivity, které v destinaci turisté realizují, jako jsou prohlídky památek, sportovní aktivity, relaxace, nákupy a další. Předmět cestovního ruchu se zaměřuje především na zážitky a emoce, které si turisté odnášejí z destinace a které ovlivňují jejich celkový dojem a vnímání daného místa.

1.5 Faktory ovlivňující cestovní ruch

Lokalizační faktory – tato kategorie se zabývá charakteristikou daného území, které do značné míry předurčují typ cestovního ruchu, jenž se v dané lokalitě bude rozvíjet. Mezi hlavní lokalizační faktory řadíme tyto podmínky:

- Přírodní podmínky – mezi tyto podmínky řadíme horské oblasti, pobřeží, oblasti s hydrologicky příznivými podmínkami a zachovalou flórou a faunou. V České republice jsou příkladem národní parky (Krkonoše, Šumava, Českosaské Švýcarsko), chráněné krajinné oblasti (Moravský kras, Český kras) a další.
- Společenské atraktivity – do této kategorie řadíme historická centra měst jako jsou (Praha, Český Krumlov), kulturní památky (Karlštejn, Lednice), festivaly (Karlovarský filmový festival, Colours of Ostrava) a další kulturní události.

Realizační faktory – umožňují dosažení dané destinace a její využití:

- Dopravní předpoklady – základní podmínka zahrnující dostupnost různými druhy dopravy (automobilová, železniční, letecká, lodní), hustotu a kvalitu dopravní infrastruktury v dané lokalitě (dálnice, vlakové spoje, letiště, přístavy).
- Ubytovací a stravovací kapacity – pestrost a kvalita ubytovacích a stravovacích zařízení, odpovídající potřebám a preferencím turistů (hotely, penziony, apartmány, restaurace, kavárny).
- Infrastruktura pro volný čas a zábavu – sportovní zařízení mezi která zahrnujeme (lyžařská střediska, cyklostezky), turistické trasy, informační centra, zábavní parky a další aktivity, které zvelebují pobyt turistům (muzea, kina, divadla, aquaparky).

Selektivní faktory – také někdy označované jako stimulační faktory, vyjadřují způsobilost společnosti dané lokality, a to aktivně a pasivně se podílet na cestovním ruchu:

- Přijímat účastníky cestovního ruchu – vstřícnost místních obyvatel, znalost cizích jazyků, kulturní tolerance, bezpečnostní situace.
- Stávat se účastníky cestovního ruchu – flexibilita a dostupnost volného času, finanční možnosti, zájem o cestování a poznávání nových trendů a módy.

Rozdělení selektivních faktorů:

- Objektivní stimulační faktory – ekonomická úroveň, úroveň životního prostředí, marketingové aktivity.
- Subjektivní stimulační faktory – motivace a preference turistů, individuální vnímání atraktivity destinace, zkušenosti s cestováním. **7**

1.6 Druhy cestovního ruchu

- Rekreační cestovní ruch – hlavním cílem je psychická a fyzická regenerace v příjemném prostředí. Mezi aktivity patří procházky, táboření, chalupaření (obzvláště populární v České republice), pěší turistika, cykloturistika, plavání, rybaření, sbírání hub a lesních plodů, relaxace na zahradě apod. Hlavní myšlenkou je kladený důraz na klid a odpočinek v estetickém prostředí.
- Sportovní cestovní ruch – zaměřuje se na sportovní aktivity v přírodním i umělém prostředí. Typicky zahrnují sporty jako například horolezectví, lyžování, snowboarding, plavání, cyklistiku, golf, vodní sporty, jezdeckví apod. Pasivní formou je sledování sportovních událostí (fotbalové utkání, olympijské hry).
- Dobrodružný cestovní ruch – jedná se o podkategorii sportovního cestovního ruchu s důrazem na zažívání dobrodružství a posouvání svých limitů. Zahrnujeme zde zdolávání hor (např. Mount Everest), rafting na divoké vodě, potápění v hloubce, bungee jumping, paragliding, horolezectví na skalách apod.

- Myslivecký cestovní ruch – specifická forma rekreačního a sportovního cestovního ruchu zaměřena na lov zvěře, ptactva a rybaření. Lovci si cení trofejí a zážitku z lovů. Obvykle bývá spojován s tradicemi a kulturou daného regionu a klade důraz na etické aspekty a ochranu životního prostředí.
- Kulturní cestovní ruch – zahrnuje poznávání kultury kulturního dědictví a způsobu života v dané destinaci. Mezi typické aktivity se zahrnují návštěvy galerií, zámků, hradů, muzeí, archeologických nalezišť apod. Podporuje rozvoj kulturní, společenské a odborné úrovně účastníků a přispívá k pochopení kulturní diverzity.
- Náboženský cestovní ruch – zaměřuje se na navštěvování posvátných poutních míst z náboženských motivů. Znáмым příkladem je pouť do Mekky pro muslimy, pouť do Santiaga de Compostela pro křesťany. Náboženský cestovní ruch má hluboký duchovní význam pro věřící a umožňuje jim prohloubit jejich víru a spojit se s posvátnými destinacemi.
- Lázeňský cestovní ruch – slouží jako preventivní i léčebná metoda a podporuje rychlou rekonvalescenci. Využívá přírodní léčivé zdroje jako jsou (minerální prameny, slatiny) a nabízí lázeňské procedury, relaxaci a wellness. Lázeňský cestovní ruch je ideální pro osoby s chronickými onemocněními, pro seniory a pro ty, kteří chtějí posílit své zdravý a imunitu.
- Zdravotní cestovní ruch – o tento cestovní ruch je čím dál tím větší zájem z hlediska zlepšení a udržení zdraví. Také zahrnuje širokou škálu aktivit a služeb zaměřených na prevenci a léčbu vážných chorob. Lidé cestují do různých destinací, aby vyzkoušeli odborné péče, relaxačních programů a procedur, které nejsou dostupné v jejich zemi.
- Kongresový cestovní ruch – pojednává o specifickém segmentu cestovního ruchu, který spočívá v organizaci a účasti na kongresech, konferencích, sympoziích, workshopech a dalších odborných událostech. Jedná se o významný segment

s rozsáhlými ekonomickými a sociálními dopady na destinace, které kongresové akce hostí.

- Stimulační cestovní ruch – představuje jedinečnou formu cestovního ruchu, která slouží jako motivační nástroj pro dosažení vynikajících pracovních výkonů. Účast na stimulačním cestovním ruchu je formou pouze pro ty nejvýkonnější zaměstnance. **2**

1.7 Formy cestovního ruchu

Z geografického hlediska

- Domácí cestovní ruch – jedná se o cestování a pobyt občanů mimo jejich trvalé bydliště v rámci vlastního státu, představující klíčový faktor pro rozvoj zahraničního cestovního ruchu.
- Zahraniční cestovní ruch – pojednává o cestování a pobytu rezidentů v zahraničí, dále se rozděluje na tyto dvě kategorie:
 - Aktivní (příjezdový) cestovní ruch – příjezd nerezidentů do cílové země.
 - Pasivní (výjezdový) cestovní ruch – cestování rezidentů do jiných zemí.
- Mezinárodní cestovní ruch – zahrnuje aktivní i pasivní zahraniční cestovní ruch v rámci několika států či regionů (např. cestovní ruch Evropy).

Podle počtu účastníků

- Individuální cestovní ruch – je to samostatná organizace cestování a pobytu, která je typická pro chatovou rekreaci
- Skupinový cestovní ruch – zaměřuje se na organizace cestovními kancelářemi, které poskytují výhody v podobě slev na ubytování, dopravu a dalších aktivit.
- Masový cestovní ruch – je protikladem individuálního cestovního ruchu. Zakládá si na vysoké účasti návštěvníků s potencionálními negativními dopady na životní prostředí (hluk, znečištění), ale i s přínosem v podobě značných příjmů pro stát.

Podle způsobu organizace

- Individuální cestování – samostatné plánování programu a aktivit dle vlastních preferencí. Obvykle zahrnuje libovolné plánování a podmínky.
- Organizované cestování – program, ubytování, dopravu a další služby zajišťují cestovní kanceláře, čímž usnadňují organizaci a zajišťují komfort účastníkům.

Podle věku účastníků

- Cestovní ruch dětí – organizované pobyty a výlety bez dozoru rodičů, které se zaměřují na rozvoj, vzdělávání a zábavu dětí (tábory, školy v přírodě). Pro děti do 15 let se souhlasem rodičů.
- Cestovní ruch mládeže – je charakterizován pro mladé lidi ve věku od 15 do 25 let, kterým jsou nabízeny výměnné pobyty, jazykové kurzy, zahraniční praxe a další aktivity s cílem prohloubení znalostí a poznání nových kultur.
- Rodinný cestovní ruch – je formou pro uspokojení přání a potřeb všech členů rodiny s důrazem na intergenerační a zážitky.
- Seniorský cestovní ruch – zaměřuje se na lázeňské a léčebné pobyty, poznávací zájezdy, lodní plavby a další aktivity s ohledem na specifické potřeby seniorů.

Podle převažujícího místa pobytu

- Městský cestovní ruch – má zaměření na poznávání kulturních a historických památek, gastronomie a specifické atmosféry měst. Návštěvník těží maximální zážitek z navštíveného města.
- Příměstský cestovní ruch – krátkodobé pobyty v blízkosti bydliště vhodné pro relaxaci a aktivní trávení volného času o víkendech
- Venkovský cestovní ruch – spojuje se s venkovskými pobyty a přírodou, kde panuje klidné prostředí, čisté ovzduší a aktivity spojené s agroturistikou.
- Horský a vysokohorský cestovní ruch – jedná se o pobyty v horských oblastech s možností turistiky, lyžování, běžkování a dalších sportovních aktivit.
- Přímořský cestovní ruch – účastníci se věnují relaxaci na plážích, koupání v moři, vodním sportům a dalším aktivitám s mořským prostředím.

Z hlediska dynamiky

- Pohybový (statický) cestovní ruch – vícedenní pobyty na jednom místě s možností poznání dané lokality a aktivit.
- Putovní (dynamický) cestovní ruch – pořádá organizované cesty po předem stanovené trase s cílem poznání nových destinací a zážitků.

Ze sociologického hlediska

- Návštěvy příbuzných a známých – udržování rodinných, příbuzných a přátelských vazeb, účast na důležitých událostech (např. svatba)
- Sociální cestovní ruch – zaměřuje se na lázeňské, léčebné, rekreační pobyty pro znevýhodněné osoby s podporou od státu, zaměstnavatelů nebo nadací.
- Etnický cestovní ruch – jedná se o návštěvu původní vlasti nebo poznávání tradic a zvyků navštívené země.

Cestovní ruch v České republice

Česká republika zaujímá strategickou pozici v samém centru Evropy, čímž se stává ideální destinací pro turisty z okolních i vzdálených zemí. Tato centrální poloha usnadňuje cestování a umožňuje bezproblémový přístup k rozmanitým kulturním a přírodním krásám v sousedních státech. Česká republika sousedí s Německem, Polskem, Rakouskem a Slovenskem. V ČR žije v současnosti přes 10 680 000 obyvatel, s hlavním městem je Praha s 1 318 688 obyvateli.

Česká republika má 14 krajů, které nabízí širokou paletu turistických atrakcí, od historických památek a malebných měst až po horké oblasti a chráněné krajinné oblasti. Každý kraj se vyznačuje specifickými rysy a jedinečnou atmosférou, která oslovuje turisty s různorodými zájmy. Geografická poloha ČR představuje jeden z klíčových faktorů pro prosperitu cestovního ruchu. Dopravit se lze všemi různými způsoby jako např. letecky, vlakem, autobusem i automobilem.

Obrázek 1: Kraje v České republice

Zdroj - <https://www.zemepis.com/krajecr.php>

1.8 Vývoj cestovního ruchu v ČR po roce 1989

Po pádu komunistického režimu v roce 1989 v Československu vedly k dynamickým změnám v oblasti cestovního ruchu. Malá a velká privatizace v letech 1991 a 1993 transformovala vlastnickou strukturu infrastruktury cestovního ruchu, čímž se otevřel prostor pro soukromé subjekty. Liberalizace zahraničního obchodu a zrušení vízové povinnosti většinou zemí výrazně stimulovaly příjezdový i výjezdový cestovní ruch. Současně probíhal dynamický rozvoj dopravy, zvláště letecké s pravidelným nárůstem počtu letů a vstupem nízkonákladových aerolinek, které zpřístupnily cestování novým cílovým skupinám. Následoval nástup internetových technologií, který otvírá dveře pro zákazníky, ale i pro firmy. Rozpad Československa neměl na toto odvětví negativní dopad. Významný růst zaznamenaly cestovní kanceláře, jejichž počet se v roce 1995 vyšplhal až na téměř 1100. V roce 2004 vstoupila ČR do Evropské unie, což přineslo zvýšení dostupnosti pro občany EU. Spolupráce mezi členskými státy posílila konkurenceschopnost České republiky na globálním trhu. Integrace do Schengenského prostoru posílila image České republiky jako otevřené a moderní destinace integrované do Evropy. Počet cestovních kanceláří se kvůli globální hospodářské krizi v roce 2009 ustálil na pouhých 700.

1.9 Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR)

Ministerstvo pro místní rozvoj bylo zřízeno v roce 1996 a převzalo kompetence v oblasti cestovního ruchu od tehdejšího Ministerstva hospodářství. MMR tak plní ústřední roli v systému státní správy v tomto odvětví. Hlavní oblasti působnosti MMR v oblasti cestovního ruchu zahrnují:

- Legislativní činnost – návrhy a příprava právních norem spravující cestovní ruch, včetně ochrany spotřebitele (např. zákon o cestovních kancelářích a průvodcích)
- Strategické plánování – vytváření koncepcí a programů pro rozvoj cestovního ruchu na národní úrovni.
- Koordinační funkce – řízení činností ostatních orgánů státní správy a samosprávy v oblasti cestovního ruchu.

- Financování – získávání a přerozdělování finančních prostředků z fondů EU a státního rozpočtu na podporu rozvoje cestovního ruchu. 13,14,15
- Informační a statistická činnost – sledování a analýza statistických údajů o cestovnímu ruchu, shromažďování informací o stavu a vývoji odvětví.

1.10 Cestovní ruch v ČR v období Covid 19

Pandemie COVID-19, která zasáhla svět v roce 2020, vyvolala krizi v oblasti cestovního ruchu. Česká republika, jakožto země s rozvinutým turistickým sektorem, patřila mezi nejvíce postižené státy. V březnu vyhlásila vláda nouzový stav, uzavření hranic, zákaz hromadných akcí a omezení volného pohybu, což vedlo k úplnému zastavení cestovního ruchu. Domácí i zahraniční poptávka po turistických službách dramaticky klesla, což mělo za následek rozsáhlé ekonomické ztráty v oboru. Mnoho firem v cestovním ruchu se muselo potýkat s existenčními problémy, propouštěním nebo úplným bankrotem.

S klesajícím počtem nakažených docházelo k postupnému uvolňování restrikcí a otevírání turistických zařízení. Domácí cestovní ruch začal opět pomalu ožívat, avšak zahraniční turisté se do ČR vraceli jen pozvolna. Objevily se nové trendy v cestování, jako zájem o individuální turistiku, pobyty v přírodě lokálních destinací.

Na konci roku 2021 začala očkovací kampaň a klesající incidence vedly k návratu k běžnému životu a oživení cestovního ruchu. Počet turistů se na začátku roku 2022 postupně blížil k pre-pandemickým úrovním, avšak plné zotavení se odhaduje na delší časové období.¹⁵

1.11

Karlovarský kraj se nachází v západní části ČR, sousedí s Německem a dále s Ústeckým a Plzeňským krajem. Jeho rozloha činí 3 310 km², čímž se řadí mezi menší kraje (4,2 % celkové rozlohy ČR). Skládá se ze 3 okresů (Cheb, Karlovy Vary, Sokolov) a 134 obcí, které se dále dělí na 527 částí a 38 měst. K 31. 12. 2022 v kraji žilo 293 595 obyvatel s nejvyšší koncentrací v okrese Karlovy Vary (114 995 obyvatel).

Kraj je proslulý tzv. Západočeským lázeňským trojúhelníkem (Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Františkovy Lázně) a disponuje i dalšími lázeňskými zařízeními (Kynžvart, Jáchymov). Nabízí širokou škálu minerálních pramenů a léčivých zdrojů s tradicí sahající stovky let do minulosti.

Déle se kraj pyšní malebnou krajinou Krušných hor, Slavkovského lesa a dalších chráněných oblastí, čímž se stává atraktivní destinací pro milovníky přírody a aktivního trávení volného času.

Mezi lákadla patří známý Mezinárodní filmový festival Karlovy Vary, Chopinův festival, Mattoni ½ Maraton Karlovy Vary a široká paleta dalších kulturních a sportovních akcí, které oslovují široké spektrum turistů. Nesmí chybět ani známá výroba Becherovky, minerálních vod Mattoni a Korunní, lázeňských oplatek, porcelánu, skla Moser a hudebních nástrojů, čímž obohacuje turistický zážitek a podporuje lokální řemesla.

V roce 2022 Karlovarský kraj navštívilo 1 157 945 hostů, což znamená, že počtem přenocování na 1 000 obyvatel (14 942,7) se kraj umístil na 1. místě v rámci celé České republiky.¹⁶

Praktická část

1.12 Výsledky dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření probíhalo formou internetového dotazníku, na který odpovědělo 55 respondentů z nichž 66 % jsou ženy a 34 % muži. 56,6 % respondentů studují a 41,5 % pracuje, 1,9 % respondentů nejsou zaměstnaní. Viz. Tabulka 3 a graf 1.

Souvislost mezi frekvencí cestování po ČR a nejvíce využívaným dopravním prostředkem

Statistické hypotézy:

H₀: Mezi frekvencí cestování po ČR a nejvíce využívaným dopravním prostředkem není závislost.

H_A: Mezi frekvencí cestování po ČR a nejvíce využívaným dopravním prostředkem je závislost.

Tabulka 1 Kontingenční tabulka a chí-kvadrát test

Chí-kvadrát test p-hodnota: 0,416	Frekvence cestování			celkem
	1x či 2x		více než 2x	
Dopravní prostředek	n	%	%	
Auto	14	61	56	28
MHD	5	22	12	8
Vlak	4	17	32	12
Celkem	23		25	48

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Respondenti, kteří cestují 1-2x měsíčně, uvedli v 61 % případů auto, v 22 % případů MHD a v 17 % případů vlak. Respondenti, kteří cestují více než 2x měsíčně, uvedli v 56 % případů auto, v 12 % případů MHD a v 32 % případů vlak. P-hodnota chí-kvadrát testu nezávislosti v kontingenční tabulce vyšla s ohledem na 3 desetinná místa 0,416, tj. vyšší než

zvolená hladina významnosti 0,05. Nulová hypotéza nebyla zamítnuta. Na hladině významnosti 0,05 nebyla prokázána závislost mezi frekvencí cestování po ČR a nejvíce využívaným dopravním prostředkem.

Poznámka: Z testování této souvislosti byli vyřazeni ti, kteří necestují, a kolo (vyskytlo se jen jednou)

Souvislost mezi navštěvovanými místy a věkem

Tato souvislost byla vyhodnocena pouze na základě dat od respondentů, kteří KV kraj navštívili. Vzhledem k tomu, že z 22 respondentů bylo 20 ve věkové kategorii 18-25 let, nemělo smysl tuto souvislost vyhodnocovat. Nelze porovnat věk pro různá navštěvovaná místa, když je věk téměř pro všechny respondenty stejný.

Souvislost mezi volbou nejzajímavějšího místa a pohlavím

Tabulka 2 Chi-kvadrát test

Nejzajímavější místo	muž (n=18)		žena (n=35)		p-hodnota
	počet	podíl	počet	podíl	
Zpívající fontána	6	33 %	19	54 %	0,148
Chebský hrad	5	28 %	5	14 %	0,234
NPR SOOS	7	39 %	9	26 %	0,322
Hrad Loket	6	33 %	21	60 %	0,066
Zámek Kynžvart	5	28 %	10	29 %	0,952
Mlýnská kolonáda	5	28 %	11	31 %	0,784
The Home of Becherovka	6	33 %	8	23 %	0,413

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Ženy ve srovnání s muži volily častěji Zpívající fontánu (54 % vs 33 %), Hrad Loket (60 % vs 33 %), Zámek Kynžvart (29 % vs 28 %) a Mlýnskou kolonádu (31 % vs 28 %), zatímco muži ve srovnání se ženami častěji Chebský hrad (28 % vs 14 %), NPR SOOS (39 % vs 26 %) a The Home of Becherovka (33 % vs 23 %). Žádný z těchto rozdílů nebyl statisticky významný dle chí-kvadrát testu nezávislosti na hladině významnosti 0,05.

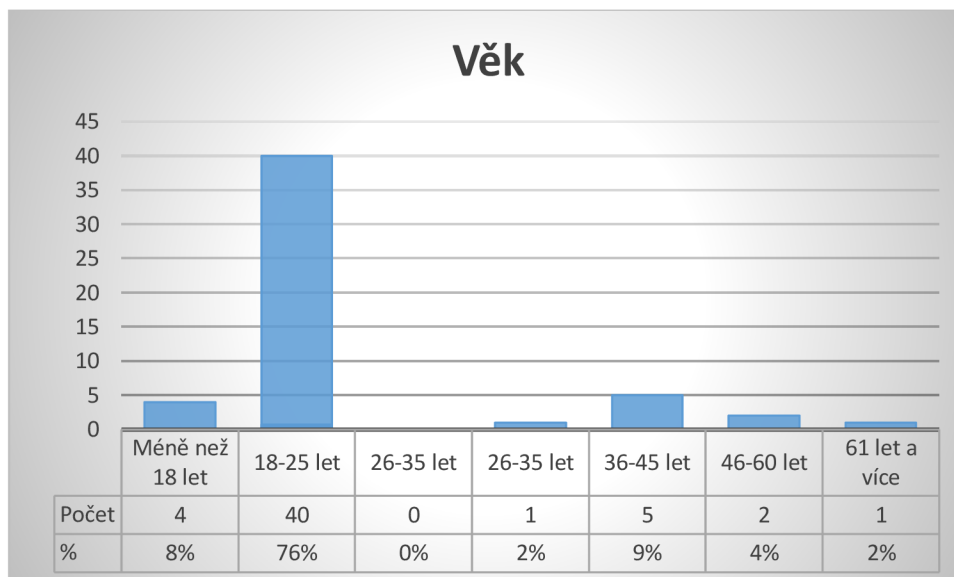
Z tabulky číslo 3 vyplívá, že 57% respondentů studuje, 42% pracuje a 2% jsou nezaměstnaný.

tabulka 3 Odpovědi respondentů

Proměnná/varianta	Absolutní četnost	Relativní četnost
<i>Pohlaví</i>		
Muž	18	34 %
Žena	35	66 %
<i>V současné době</i>		
Studuji	30	57 %
Pracuji	22	42 %
Jsem nezaměstnaný	1	2 %

Zdroj. vlastní zdroj

Graf 1 Struktura odpovědi na otázku „Kolik je Vám let?“

Zdroj: vlastní zpracování

Z 53 dotazovaných respondentů je 53% z Karlovarského kraje a 47% není.

Z 25 respondentů, kteří nepochází z Karlovarského kraje jich 88% kraj navštívilo a 12% nikoliv.

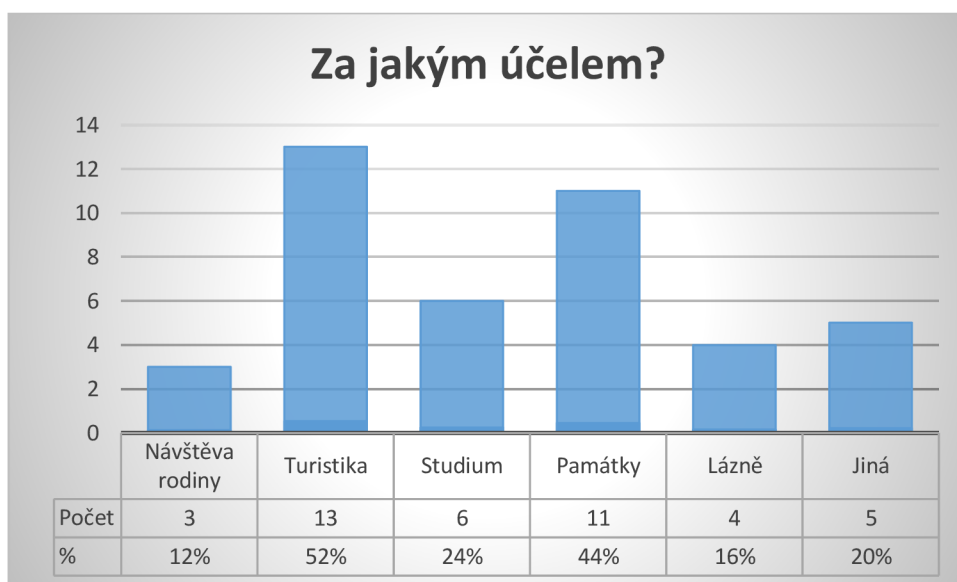
Tabulka 4 Odpovědi respondentů

Proměnná/varianta	Absolutní četnost	Relativní četnost
<i>Jste z Karlovarského kraje?</i>		
Ano	28	53 %
Ne	25	47 %
<i>Navštívili jste Karlovarský kraj?</i>		
Ano	22	88 %
Ne	3	12 %

Zdroj: vlastní zpracování

Nejvíce respondentů navštívuje Karlovarský kraj za účelem turistiky 52%, návštěvou památek 44%, za studiem 24%, z jiného důvodu 20%, z rekreačního pobytu v lázních 16% a návštěvy rodiny 12%.

Graf 2 Struktura odpovědi na otázku „Za jakým účelem?“

Zdroj: vlastní zpracování

Z 53 dotazovaných respondentů jich 47% navštívilo filmový festival a 53% nikoliv.

Z 53 dotazovaných respondentů 94% ví co je Lázeňský trojúhelník a 6% ne.

Tabulka 5 Odpovědi respondentů

Proměnná/varianta	Absolutní četnost	Relativní četnost
<i>Účastnili jste se filmového festivalu?</i>		
Ano	25	47 %
Ne	28	53 %
<i>Říká Vám něco pojem Lázeňský trojúhelník?</i>		
Ano	50	94 %
Ne	3	6 %

Zdroj: vlastní zpracování

Tři nejzajímavější turistická místa v Karlovarském kraji jsou z 51% hrad Loket, z 47% Zpívající fontána a z 30% Mlýnská kolonáda a Národní přírodní rezervace SOOS.

Graf 3 Struktura odpovědí na otázku „Jaké z uvedených turistických míst byste označili jako nejzajímavější v Karlovarském kraji?“

Zdroj: vlastní zpracování

Nejvíce respondentů cestuje po České republice více než dvakrát měsíčně 47%, jednou či dvakrát 43% a necestuje 9%.

Nejvyžívanější dopravní prostředek v ČR je automobil z 57%

Téměř většina respondentů ráda cestuje.

Tabulka 6 Odpovědi respondentů

Proměnná/varianta	Absolutní četnost	Relativní četnost
<i>Jak často cestujete po České republice? (měsíčně)</i>		
Necestuji	5	9 %
Jednou či dvakrát	23	43 %
Více než dvakrát	25	47 %
<i>Jaký dopravní prostředek nejvíce využíváte v ČR?</i>		
Auto	30	57 %
MHD	10	19 %
Vlak	12	23 %
Kolo	1	2 %
Motorka	0	0 %
<i>Cestujete rád/a?</i>		
Ano	49	92,5 %
Ne	4	7,5 %

Zdroj: vlastní zpracování

Téměř většina respondentů byla ubytována v hotelu či penzionu v ČR a většina těchto respondentů měla kladné ohlasy na ubytování.

Tabulka 7 Odpovědi respondentů

Proměnná/varianta	Absolutní četnost	Relativní četnost
<i>Byli jste někdy ubytováni v nějakém hotelu či penzionu v ČR?</i>		
Ano	52	98 %
Ne	1	2 %
<i>Jak jste byli s ubytováním spokojeni?</i>		
Skvělé	24	45 %
Dobré	25	47 %
Nic moc	3	6 %
Hrozné	0	0 %
Nebyl/a jsem ubytovaný/á	1	2 %

Zdroj: vlastní zdroj

Z dotazovaných respondentů jich 83% dává přednost dovolené v zahraničí a zbylých 17% dává přednost dovolené v ČR. Více jak polovina respondentů má kladný ohlas na cestovní kanceláře 58,5%, záporné 7,5%, zbytek nemá.

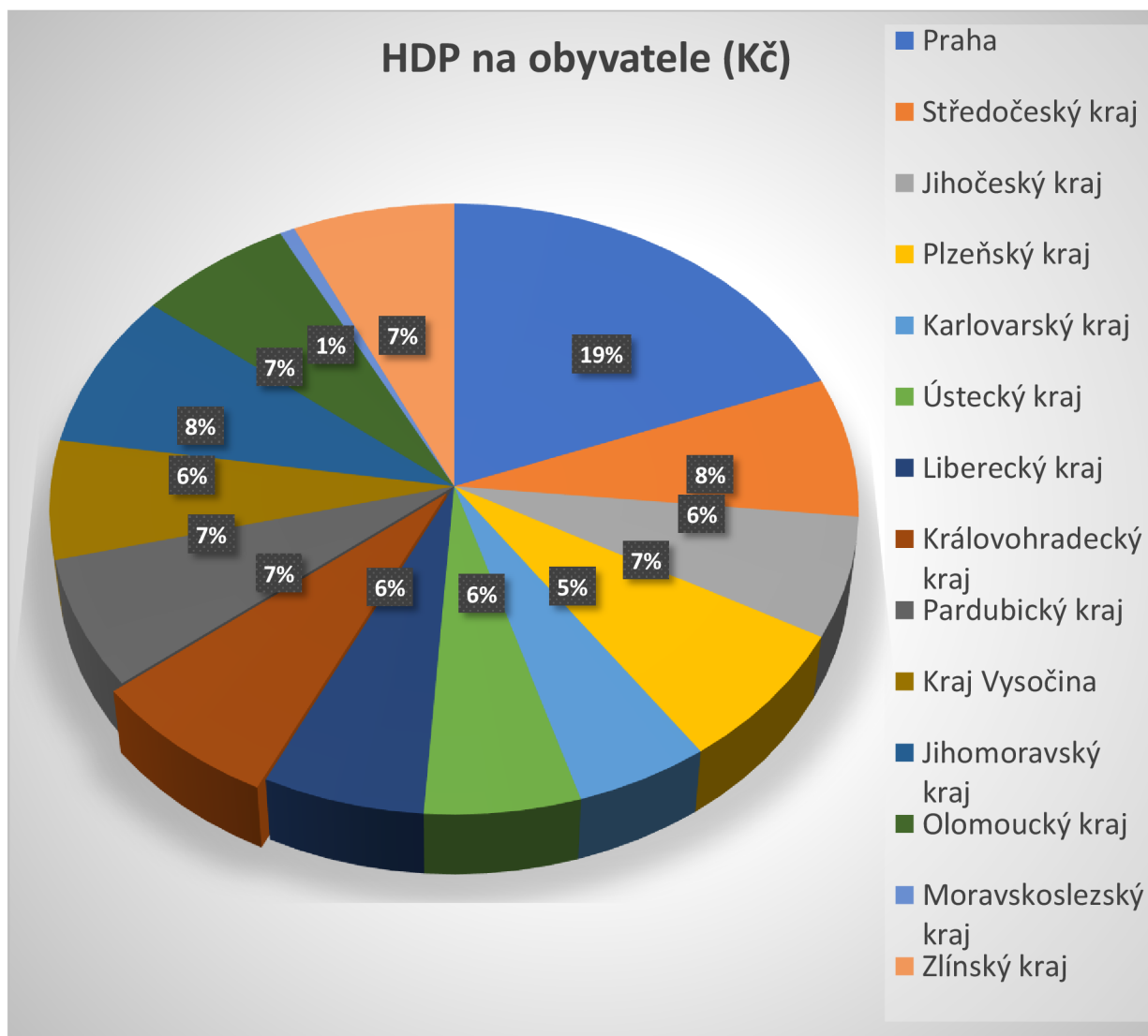
Tabulka 8 Odpovědi respondentů

Proměnná/varianta	Absolutní četnost	Relativní četnost
<i>Dáváte přednost dovolené v ČR nebo v zahraničí?</i>		
V ČR	9	17 %
V zahraničí	44	83 %
<i>Máte zkušenosti s Cestovní kanceláři?</i>		
Kladné	31	58,5 %
Záporné	4	7,5 %
Nemám	18	34 %

Zdroj: vlastní zdroje

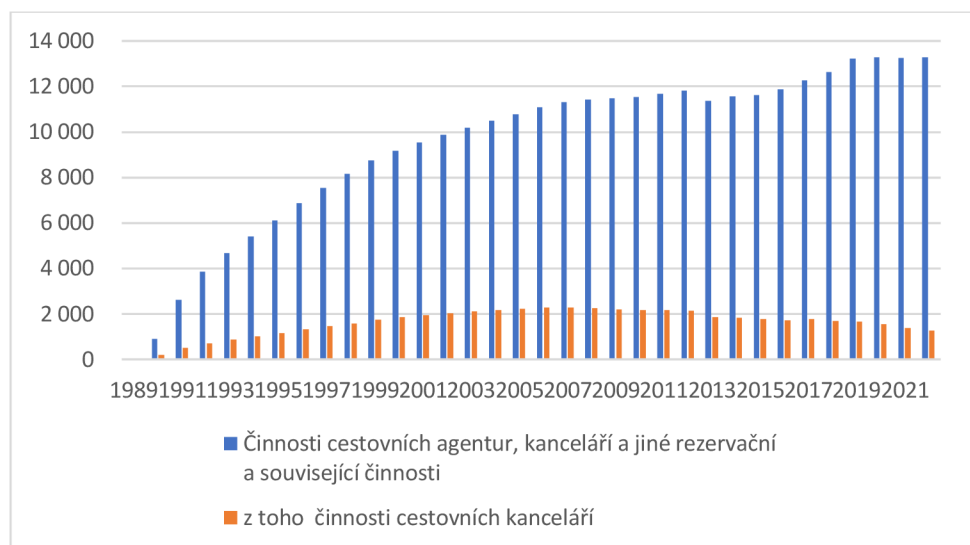
1.13 Data z ČSÚ

Tabulka 9 HDP na jednoho obyvatele za rok 2022

Zdroj: vlastní data vypůjčená z ČSÚ

Tabulka 10 Činnosti cestovních agentur, kancelářů a jiné rezervační a související činnosti

Zdroj: vlastní data vypůjčená z ČSÚ

Zjištění vývoje sezonního kolísání od roku 1989 do 2022.

Tabulka 11 Koefficient růstu

Rok	t	Ubytovací zařízení	1. diference	Koefficient růstu
1989	1	1431	-	-
1990	2	1263	-168	88%
1991	3	0	-1263	0%
1992	4	0	0	0%
1993	5	0	0	0%
1994	6	0	0	0%
1995	7	1387	1387	0%
1996	8	0	-1387	0%
1997	9	3509	3509	0%
1998	10	3669	160	105%
1999	11	3614	-55	99%
2000	12	3960	346	110%
2001	13	4112	152	104%
2002	14	4335	223	105%
2003	15	4377	42	101%
2004	16	4311	-66	98%
2005	17	4278	-33	99%
2006	18	4314	36	101%
2007	19	4559	245	106%
2008	20	4482	-77	98%
2009	21	4469	-13	100%
2010	22	4300	-169	96%
2011	23	4612	312	107%
2012	24	6350	1738	138%
2013	25	6301	-49	99%
2014	26	5833	-468	93%
2015	27	5992	159	103%
2016	28	6022	30	101%

2017	29	5967	-55	99%
2018	30	6277	310	105%
2019	31	6236	-41	99%
2020	32	7491	1255	120%
2021	33	7685	194	103%
2022	34	7531	-154	98%

Zdroj: vlastní zpracování dat z ČSÚ

Text...

Závěr

2

Závěr

Cestovní ruch v České republice prošel v posledních třech dekadách značným vývojem. Po roce 1989 došlo k prudkému nárůstu počtu turistů ze zahraničí, a to i díky liberalizaci trhu a otevření hranic. V roce 2019 navštívilo ČR rekordní počet 20,1 milionu turistů. Popisná statistika ukazuje, že nejnavštěvovanějším regionem ČR je Praha, která v roce 2019 hostila 7,8 milionu turistů. Následují Karlovarský (2,6 milionu) a Jihomoravský kraj (2,4 milionu). Průměrná délka pobytu turistů v ČR je 4,4 dny.

Časové řady ukazují, že počet turistů v ČR v posledních letech trvale rostl. Výjimkou byl rok 2020, kdy kvůli pandemii COVID-19 došlo k meziročnímu poklesu o 51 %. V roce 2021 se počet turistů částečně zotavil, ale stále nedosáhl úrovně před pandemií.

Chí-kvadrát test ukazuje, že existuje statisticky významná závislost mezi národností turistů a jejich cíli v ČR. Například turisté z Německa navštěvují nejčastěji Prahu, turisté z Ruska Karlovarský kraj a turisté z Číny Prahu a hlavní město Jihočeského kraje, České Budějovice viz. graf s 14 částmi krajů české republiky.

Dotazníkové šetření ukázalo, že lidé rádi cestují autem, jezdí radši na dovolené do zahraničí a jaký mají pocit z ubytování v hotelech v ČR.

Seznam použitých zdrojů

- [1]-LOCHMANNOVÁ, Alena. Cestovní ruch. Prostějov: Computer Media, 2015.
ISBN
978-80-7402-216-6.
- 2-HESKOVÁ, Marie, 2011. Cestovní ruch pro vyšší odborné a vysoké školy. Praha: Fortuna. ISBN 978-80-7373-107-6.
- 3 - Kotíková, Halina. Nové trendy v nabídce cestovního ruchu. Praha : Grada Publishing, a. s., 2008. 978-80-247-4603-6.
- 4-INDROVÁ, Jarmila. Cestovní ruch: (základy). Vyd. 2., přeprac. V Praze: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1569-4.
- 5 - HESKOVÁ, M. a kol. 2011. Cestovní ruch pro vyšší odborné a vysoké školy. 2. Praha : Nakladatelství Fortuna, 2011. stránky 19-20. 978-80-7373-107-6.
- 6 - BERÁNEK, J. a kol. 2013. Ekonomika cestovního ruchu. Praha : MAG CONSULTING, 2013. stránky 19-21, 50. 978-80-86724-46-1
- 7- LOCHMANNOVÁ, Alena. Cestovní ruch. Prostějov: Computer Media, 2015.
ISBN
978-80-7402-216-6.
10. RYGLOVÁ, Kateřina, BURIAN, Michal a VAJČNEROVÁ, Ida. Cestovní ruch - podnikatelské principy a příležitosti v praxi. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. 213 s. ISBN 978-80-247-4039-3.
11. TITTELBACHOVÁ, Šárka. Turismus a veřejná správa: průniky, dysfunkce,

problémy, šance: státní politika turismu České republiky: systémový přístup k řešení problémů. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. 196 s. ISBN 978-80-247-3842-0.

7 - Český statistický úřad | ČSÚ. Český statistický úřad | ČSÚ [online]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/domov>

8 - Pandemie covidu 19 v ČR. In: Wikipedia: the free encyclopedia [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2022-11-04]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Pandemie_covidu-19_v_%C4%8Cesku

13 - LINDEROVÁ, Ivica. Cestovní ruch, základy a právní úprava. Organizace a řízení cestovního ruchu v České republice. [online]. 2013. [cit. 2019-08-25]. Dostupné z: https://www.vspj.cz/ISBN/Skripta%20-%20VŠPJ/Cestovni%20ruch%20-%20Ivica%20Linderova.pdf?fbclid=IwAR3Jo0fus03UrKdKXQ3HEf6LyBovG6EVr2_9Vqq_2Zd8z5M9y1-V83-7F8A

14 - RYGLOVÁ, Kateřina. Cestovní ruch: soubor studijních materiálů. Vyd. 3., rozš. Ostrava:Key Publishing, 2009. 187 s. Management. ISBN 978-80-7418-028-6.

15 - LINDEROVÁ, Ivica. Cestovní ruch: teoretická a právní východiska. V Praze: Idea servis, 2015. 249 s. ISBN 978-80-85970-86-9.

Karlovarský kraj: Charakteristika Karlovarského kraje [online]. 2021 [cit. 2022-01-16]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/13-4101-04-2004-charakteristika_karlovarskeho_kraje

Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk

2.1 Seznam obrázků

Obrázek 1: Kraje v České republice	23
--	----

2.2 Seznam tabulek

Tabulka 1 Kontingenční tabulka a chí-kvadrát test	27
Tabulka 2 Chí-kvadrát test	29
tabulka 3 Odpovědi respondentů	30
Tabulka 4 Odpovědi respondentů	31
Tabulka 5 Odpovědi respondentů	32
Tabulka 6 Odpovědi respondentů	34
Tabulka 7 Odpovědi respondentů	35
Tabulka 8 Odpovědi respondentů	36
Tabulka 9 HDP na jednoho obyvatele za rok 2022	37
Tabulka 10 Činnosti cestovních agentur, kancelářů a jiné rezervační a související činnosti	38
Tabulka 11 Koeficient růstu	39

2.3 Seznam grafů

Graf 1 Struktura odpovědí na otázku „Kolik je Vám let ?“	31
Graf 2 Struktura odpovědí na otázku „Za jakým účelem ?“	32
Graf 3 Struktura odpovědí na otázku „Jaké z uvedených turistických míst byste označili jako nejzajímavější v Karlovarském kraji?“	33

-

2.4 Seznam použitých zkratek

ČSÚ – Český statistický úřad

ČR – Česká republika

Cr – Cestovní ruch

Přílohy